

Casa d'attempai e da tgira

RAPPORT ANNUAL 2021

Via Sogn Martin 17 | 7166 Trun | Tel. 081 929 32 00 | info@casasmartin.ch | www.casasmartin.ch

Cuntegn

	pagina
1. RAPPORT DIL PRESIDENT DALLA CUMISSIUN CASA S. MARTIN	3
Daniel Tuor	
2. RAPPORT DIL MEINACASA	4
Entrada	5
Cooperaziun treis casas e project «Reit da sanadad Surselva»	5
Investiziuns e sanaziuns	6
Audit da recertificaziun	6
Persunal	7
Purschidas, visetas ed eveniments	10
Special	13
Nossas defunctas e nos defuncts	14
3. ORD LA CASA	15
Intervesta cun anteriur miedi da casa dr. Tarcisi Maissen	15
BESA, Sistem da classificaziun e da rendaquen da cussadentas e cussadents	17
Cronica da mesiras 2021 en connex cun il virus Corona en Casa s. Martin	18
4. ORGANISAZIUN E STRUCTURA	21
5. FINANZAS	22
Quen da menaschi	22
Rapport dalla cumissium da gestium	25
6. STATISTICA	26
7. ENGRAZIAMENT	27

1. Rapport dil president dalla cumissiun Casa s. Martin

Preziada lectura, preziau lectur

Mia cuorta entrada tier il rapport annual da nossa casa d'attempai e da tgira, la Casa s. Martin, entscheivel jeu cun in resentiu engraziel fetg.

Engraziel fetg a nies persunal, tgi vess quintau ch'il tema pandemia fatschenti nus duront igl entir 2021. Vies quita e Vossa responsabladad per nos cussadents ein stai exemplarics. Vus veis fatg sururas, Vossa flexibilitad ei stada dumandada da di per di. Per part prestaziuns al limit dil pusseivel. En in temps aschi pretensius sa buca tut gartegiar. Jeu sun denton perschuadis che Vus haveis mai emblidau nos cussadents e «dau tut per els». En num dalla cumissiun casa engraziel fetg.

Stai sauns, buna sanadad, quei giavisch havein nus exprimiu bein e savens igl onn vargau. Il davos temps ha mussau a nus con impurtont ch'in bien provediment da sanadad ei. Tier nus ha bia funcziunau bein, da quei essan nus vegni pertscharts il davos temps. Tut quei secapescha denton buca da sesez. Nossas instituziuns, casas da tgira, uniuns da spitex ed il spital stattan avon grondas sfidas. Tut ils acturs dil sector da sanadad ein dumandai.

La corporaziun da vischnauncas SanaSurselva ei, en num dallas vischnauncas dalla Surselva, responsabla pil provediment da sanadad. Per dar

damogn allas sfidas dil futur ei il project «Reit da sanadad Surselva» vegnius lantschaus. La presidenta dalla SanaSurselva, Martina Beeli, scriva il suandont: «Nus lein in bien provediment da sanadad per la populaziun dalla Surselva, quei savein nus denton a liunga vesta mo contonscher cun ir la via communabla.» Tuts cumpigliai ein alla lavur.

La qualitat dalla lavur en nossa casa ei da fetg gronda impurtonza. Igl onn 2021 ei nossa casa vegnida recertificada entras «Swiss Safety Center AG». Il certificat ei vegnius prolunghius tochen 2024 e quei cun in fetg bien resultat. Da quei fatg e da biars auters dat il rapport annual perdetga.

ENGRAZIAMENT

Al persunal hai jeu engraziau all'entschatta da miu rapport. Per dar damogn als giavischs da Vus cussadentas e cussadents drova ei bia rodas che van bein ina en l'autra. Jeu engraziel a Vus confamiliars, amitgs e parents per Vossa beinvulientscha enviers nossa casa. Medemamein engraziel jeu a Vus miedis da nossa casa per la buna collaboraziun. Las visetas da Vus plevons ein fetg apprezzadas da nos cussadents. Era a Vus delegadas e delegai dil cussegl da fundaziun e dalla corporaziun engraziel jeu pil sustegn e Vies engaschi per nossa instituziun.

La lavur cun la cumissiun casa ei signada da respect e responsabalad, engraziel era a Vus per Vies engaschi.

Il contact cun nies meinacasa Donat Nay ei staus il davos onn dètg intensivs. Nus vein menau bein enqual discuors, cun mai emblidar nos attempai e persunal. Tiu engaschi mereta grond respect. Lein sperar che nus anflien plaunsiu la via anavos ad ina forza in tec outra, ni nova normalitad.

Daniel Tuor

2. Rapport dil meinacasa

ENTRADA

Preziadas lecturas, preziai lecturs

Crisas ein necessarias per ch'ei sappi suandar enzatgei meglier. Quei va denton mo cura ch'ins observa exactamein e tilla leusunter las consequenzas!

Nundumbreivels carstgauns han stuiu e ston muort la pandemia aunc adina prestar nundetg bia, naven da miedis entochen vendidras, naven da tgirunzas entochen geniturs, ni tals che vivan persuls stinschentai entras las strentgas mesiras, confamiliars che han piars lur pli cars e buca il davos ils melli ch'ei daventai malsauns entras Corona.

Mintgina, mintgin da nus ha da purtar siu saccados en quei grau e mintgina e mintgin che damogna il buordi, quel mereta respect.

Era la Casa s. Martin ei buca vegnida preservada dalla pandemia. Fin settember ein las umbrivas sefatgas valer sur nossa casa en fuorma dil virus Corona ch'ei penetraus en casa ed ha purtau per tut ils cumpigliai biaras temas, tribulaziuns e sacrificis. Pils cussadentas, cussadents e confamiliars ha ei duvrau pazienza e capientscha, pil persunal grond engaschi e perseverenza.

Mo la speronza e la perschuasiun da dumignar la crisa, il buordi han mai muncau. La finala havein saviu scungirar il malign inimitg ord casa. Il saccados ei staus grevs da purtar, mo cun agid da tuttas e tuts vein dumignau il grev temps e quei mereta respect ed engraziamet. Miu grond respect e resentiu engraziament auda perquei a cussadentas e cussadents, a confamiliars e specialmein a tut il persunal dalla Casa s. Martin. Danovamein havein era retschert en special da nies president Daniel Tuor mo era dalla cumissium casa in fetg bien sustegn. Cordial Dieus paghi persunter.

Crisas ein necessarias per ch'ei sappi suandar enzatgei meglier. Nus vein analisau nossas fleivleziyas e sbagls, senza piarder ord egl nossas fermeziyas e quei ch'ei gartegiau. Las consequenzas ein tratgas e dueien purtar nus in pass anavon. Denton enzatgei ei cert! La pandemia ha mussau a nus che nossa perschuasiun d'entochen oz da haver tut enta pugn, lezza hai fatg balluccar bufatgamein. Certas valurs precedentas astgan ins perquei metter ruasseivlamein en damonda!

Muort la crisa da Corona ei la casa stada occupada cun 94.5%, empau mender ch'igl onn vargau (96.4%). Oravontut naven dil meins d'october vein nus giu differents letgs libers. Las fluctuaziuns ein muort il pli pign diember d'entradas diminuidas. Nus vein giu 18 entradas e 30 extras. 24 cussadentas e cussadents han bandunau igl onn passau il terrester ed han suandau il clom da Diu. Sis cussadentas e cussadents ein puspei returnai a ca sia.

Malgrad cuosts supplementars en connex cun Corona ed ina mendra occupaziun dalla casa ei il quen da menschi equilibraus e sepresenta pli u meins el rom dil preventiv. Il motiv principal ch'il resultat sesanfla en ina rama cuntenteivla ei d'attribuir al fatg che nus havein giu in bien onn da menaschi entochen fin da settember 2021.

La cumissiun casa, sut il presidi da Daniel Tuor, ha tractau enteifer differentas sedutas sper las fatschentas statutaricas era autras tractandas occasiunalas. Las delegadas e delegai dalla fundaziun Casa s. Martin e dalla corporaziun Casa da tgira Sutsassiala han puspei saviu salvar las duas ordinarias radunonzas communablas da quen e preventiv a moda da presenza.

Suandontamein rapportel davart fatgs e cefras, denton era d'eveniments capitai en quei secund onn da gestiun dalla Casa s. Martin duront la pandemia.

Donat Nay

COOPERAZIUN TREIS CASAS E PROJECT «REIT DA SANADAD SURSELVA»

El tschunavel onn dalla cooperaziun cun nossas casas partenarias da casa val lumnezia a Vella, Casa s. Martin a Trun e la PUNTEIS Center da sanadad a Mustér ei la collaboraziun oravontut muort la situaziun da Corona stada marginala.

Plinavon sesanfla il project «Reit da sanadad Surselva» lantschaus da Sana Surselva che preveda ina regiun da sanadad Surselva cun las dudisch instituziuns (casas da vegls ed attempai, uniuns da spitex e spital) sut in tetg en ina secunda fasa. En quella ein tschun camps da lavur vegni tscherni (munconza da persunal qualificau, process e structuradas dad ICT transmissiblas, activitads supportivas, collaboraziun

ed organisaziun, management da cass). Nossa instituziun ei representada en treis camps da lavur cun representants dalla Casa s. Martin e quei cun la menadra dalla tgira el camp munconza da persunal qualificau, il meinafinanzas el camp activitads supportivas ed il meinacasa el camp collaboraziun ed organisaziun. Las gruppas da lavur vegnan accumpignadas stretgamen da KPMG, ina firma da Turitg specialisada sin cussegliaziuns. Ils resultats dallas gruppas da lavur duessen esser sin meisa enteifer la primavera 2022. Davart quels vegnan sinaquei era ils gremis politics ed ils gremis dils purtaders informai per saver prender suenter las decisiuns necessarias.

INVESTIZIUNS E SANAZIUNS

Ins astga bein conceder ch'ils baghetgs, ils cundrezs ed il contuorn dalla Casa s. Martin sesanflan en in bien stadi. Quei pretenda denton adina puspei ch'ins fetschi sanaziuns ed investiziuns. Gl'onn vargau ei vegniu installau in plaz da grillar sigl areal encunter damaun ed il zuler dil tschaler ei vegnius refrestgentaus. Era las duas terrassas encunter sid ed ost han basignau certas sanaziuns. Sco mesira muort la situaziun da

Premiera dil grill niev

Corona ein tut las canals dalla ventilaziun dalla casa vegnidas schubergiadas.

Investiziuns en aschinumnai facturs loms ei p.ex. la realisaziun dallas directivas pil schurmetg da datas nua che vein stuiu separticipar vid in sistem eletronic per schurmetg da datas. Ulteriuramein ein apparaturas pli pintgas vegnidas remplazzadas ni cumpradas da niev.

Zuler refrestgentau

AUDIT DA RECERTIFICAZIUN

L'emprema certificaziun dalla Casa s. Martin ha giu liug igl onn 2015. Il certificat vala mintgamai per treis onns. Els onns intermediars succeda mintgamai in audit da controlla pli cuort. Suenter 2018 ei quei pia stau il secund audit da recertificaziun. Enteifer quei audit da dus dis vegn gl'entir menaschi dalla casa examinaus. Oravontut il persunal da cader ha da dar plaid e fatg co la casa vegn manischada tenor ils principis da nies sistem da menaschi.

Legreivlamein ein ils dus rapports digl audit curdai ora favoreivlamein, aschia ch'il niev certificat ei valeivels entochen igl atun 2024.

PERSUNAL

GIUBILEUMS DA LAVUR, FORMAZIUN PROFESSIONALA E PENSIUNS

Usitadamein muntavan las undraziuns comunablas in punct culminont dalla sera da persunal. Muort la situaziun da Corona vein nus buca saviu realisar quell'occasion e perquei ein nossas collaboraturas vegnidas undradas repartidamein.

Il meins da matg havein nus saviu undrar ensem cun nossa casa partenaria Puntreis las duas empremas tgirunzas diplomadas che han terminau lur formaziun complementarmein alla professiun. Noss'emprendista e nies emprendist che han terminau lur formaziun sco specialista da tgira (FaGe) respectivamein sco emploiau da cuschina (AFP) ein vegni undrai la stad e las giubilaras pér il schaner 2022, mingamai ella rama dad in aperitiv. Per la Casa s. Martin eis ei impurtont da dar a collaboraturas e collaboratur la pusseivladad da sescolar vinavon. Aschia savein nus garantir ed alzar la qualitad da nossas purschidas. Da l'autra vart dattan pensiunarias, giubilaras e giubilaras caparra ch'els s'identificheschon cun la politica da menaschi ed ein cuntents cun lur patrun.

Legreivlamein vein nus puspei saviu undrar il 2021 pliras collaboraturas ed in collaboratur en differentas spartas.

Tresa Almeida

Tresa Almeida, gidontra cuschina, sa mirar anavos sin 15 onns engaschi tier la Casa s. Martin.

Ludivina Tuor

Era Ludivina Tuor, assistenta da tgira ei medemamein gia 15 onns fideivla alla Casa s. Martin.

Renata Michel

Renata Michel, menadra dalla tgira, *Annalis Balett*, assistenta da tgira, survetsch da notg, *Esther Flepp*, assistenta da tgira e *Petra Stepanek*, assistenta da tgira, survetsch da notg, han saviu festivar lur giubileum da 10 onns.

Nus admettein allas giubilaras in cordial engraziament per lur liung engaschi e selegrein da cuntinuar cun ellas la buna ed amicabla collaboraziun.

Annalis Balett

Esther Flepp

Petra Stepanek

Scolaziun da persunal

Cordiala gratulaziun a *Claudia Bundi* che ha terminau cun success sia scolaziun da tgirunza diplomada HF e quei cumplementarmein alla professiun. Enteifer paucs onns eis ella sescolada en Casa s. Martin naven dad assistenta da tgira, tier specialista da tgira (FaGe) entochen tgirunza diplomada HF. Veramein ina grondiusa prestaziun!

Claudia Bundi

Nossa emprendista *Corina Robinson* ha terminau siu emprendissadi sco specialista da tgira (FaGe) cun bien success. Ella ei entrada igl onn 2015 sco assistenta da tgira ed ha aschia saviu absolver sia scolaziun tenor proceder da qualificaziun enteifer dus onns. Nus gratulein a Corina cordialmein per siu bi success professiunal.

Corina Robinson

Fithawi Beyan ha terminau en Casa s. Martin cun success siu emprendissadi sco emploiau da cuschina (AFP). Quei ha fatg a nus special plascher. Sco anteriur fugitiv ord l'Eritrea, ch'ei cheu en Svizra separaus da sia famiglia, ei quei numnadamain ina prestaziun da vaglia. Veramein ina cumprova d'ina buna integraziun! Cordiala gratulaziun car Fithawi.

Fithawi Beyan

Patrizia Bertogg ha terminau cun success la scolaziun dalla tgira cuzzonta cul certificat federal, quei che ha pretendiu grond engaschi e perseveranza. La casa sa ussa bein profitar da sia savida ed experientscha ella tgira. Cun bien success ha *Manuela Deplazes* terminau la formaziun sco menadra da team. Naven dall'entschatta schaner 2022 surpren ella il tgamun dalla squadra dil survetsch da notg. Nus giavischein a Manuela in bien maun per quell'impurtonta incarica.

Patrizia Bertogg e Manuela Deplazes

A nossas absolventas descha la pli cordiala gratulaziun.

Pensiun

Marianna Rüetschi ha terminau suenter 7 onns siu survetsch sco assistenta da tgira ella Casa s. Martin per serender ella beinmeritada pensiun. Ella ei stada ina premurada e fidada collaboratura da noss casa. Nus engraziein ad ella da tut cor per siu grond engaschament per la Casa s. Martin e giavischein ad ella tut bien pil futur.

Marianna Rüetschi

Midada

Gabriela Deplazes, tgirunza diplomada, ei sere-tratga sco substituta dalla menadra dalla tgira. Ad ella engraziein nus da cor per siu engaschi supplementar en quei post. Sco nova substituta ei tgirunza diplomada e menadra dalla tiarza partiziun *Petra Deflorin* vegnida nominada. En quella nova incarica giavischein ad ella plascher e satisfacziun.

Petra Deflorin

PURSCHIDAS, VISETAS ED EVENIMENTS

Malgrad las restricziuns cuntinuontas da retscheiver visetas vein nus saviu mantener pli u meins nies menaschi d'activitads en casa. Donn ei denton che vein stuiu desister da nos

classichers sco la stiva da caffè ni la fiasta da stad. Tuttina dattan las suandontas impressiuns perdetga da bials muments ed eveniments digl onn passau.

Gl'um da neiv

Las nevaglias dil schaner 2021 han inspirau ils umens dil cader cun gidontras da construir avon la cafetaria in um da neiv. Quei ha lu caschunau diversas discussiuns ed in tschuat vivs commentaris davart cussadentas e cussadents. Cheu mo in pèr schatgs:

«Tgei paupra capiala»

«Dieus pertgiri, quel sederscha gie ella cafetaria»

«Oh, tgei bratscha satella»

«Vessen quels buca da far auter?»

La finala ei gl'um da neiv svanius in di sco el era vegnius!

Gl'um da neiv fa ina chezra paretà

Mardis tscheiver

Usitadamein diverteva la musica da tscheiver «Las Lieurs da Trun» la Casa s. Martin il mardis-tscheiver. Era quell'occasiun ei curdada ell'aua ed enstagl han ins festivau en casa in suenter-miezdi da tscheiver cun musica, sault e salmiras. Aschia ha cun la mesjamna dalla tschendra la Cureisma saviu entscheiver ruasseivlamein.

Cheu vegn aunc fatg tscheiver da camifo

Cussadentas e cussadents cuschanan

Inaga il meins vegn durant l'activaziun da cuschnar preparau differentas buontad tratgas. Naven da furtem betler, capuns entochen suppa da giutta vegn l'entira paletta da nossas spisas tradiziunalas cuschinadas cun plascher e carezia.

Cumpleina concentrasiun durant preparar

Cuort avon la benedicziun

Fiasta da buna luna

Atgnamein er'ei previu da far in'excursiun alla piazza da giug a Trun. Quei ha muort la pandemia inaga dapli buca saviu succeder, mo nossas activadras Crista e Rosita han agiu spontanamein cun organisar silla terrassa encunter damaun dalla Casa s. Martin ina fiasta da buna luna.

Tgei flotta runda

Lavar aur

L'excursiun dil cader da quest onn ha menau nus in bellezza di d'uost al Rein a Fontanivas. Suentar l'instrucziun fundamentala ha la lavur entschiet. Beinenqualin ei beinspert curdaus ella febra d'aur! Ei ha bein custau empau suadetsch, la finala han denton tuttas e tuts giu success ed han saviu returnar sco loschs possessurs dad aur prezius ord il Rein da Medel.

Processiun da Sontgilcrest

Il bellezza di da Sontgilcrest havein nus saviu beneventar la processiun festiva da nos parochians dalla pleiv Sogn Martin. Quella viseta ei per nossas cussadentas e nos cussadents in impurtont eveniment enteifer igl onn ecclesiastic.

Quei vul dir star da cumpignia, far sgnoccas, guder Rimus frestg ed ina buna grillada. Plinavon ha il giuven Fabian Derungs spontanamein delectau il publicum cun sias bialas melodias dalla musica populara.

Fabian en cumpleina concentrasiun

Haregiar ei quei che munta!

Advent

Suenter in grev atun cun il buordi e malruaus entras Corona eis ei stau la finamira da por-scher a cussadentas e cussadents in Advent ruasseivel e contemplativ. La biala tempra per quei temps ha bein las bellezza « finiastras d'Advent» scaffiu. Sut l'egida da nossa activadra Crista Pelican han persunal e simpatisantas dalla Casa s. Martin creau cun bia carezia e fantasia las oreifras finiastras da nies calender d'Avent.

Emprema finiastra d'Advent, la fontauna ornada avon l'entrada principala

SPECIAL

In impurtont di per la Casa s. Martin ei gl'empren di dalla virolaziun communabla staus. Ei ha dau bia da preparar e d'organisar per che tut gartegi senz'incaps. La nervusadad era quei di palpabla. Tonpli ch'il team da virolaziun ha giu muort la gronda nevaglia dils 14 da schaner in bufatg retard. Mo la finala ei tut gartegiau. Tuts cussa-

dents ed in bionton dil persunal han laschau virolar.

Suenter la virolaziun han cuntentientscha e levgera sefatg valer. Aunc inaga in grond engraziament al team da virolaziun che ha agiu nuncumplicadamein e prestau lavur professiunala.

Il team da virolaziun suenter la secunda virola

La sala da magliar ed il curtin d'unviern ein vegni transformai en areals da virolaziun

Foto: Lotar Tomaschett

NOSSAS DEFUNCTAS E NOS DEFUNCTS

06-01-2021	Ervina Pfister-Maissen	22-08-2021	Rita Pfister-Fry
09-01-2021	Agnes Gartmann-Gort	07-09-2021	Carolina Isler-Beer
14-01-2021	Maria Ursula Tomaschett-Tomaschett	29-09-2021	Placi Cavegn-Cathomen
01-02-2021	Sofia Cajacob-Maissen	05-10-2021	Christoffel Pfister-Fry
12-03-2021	Elisabeth Tomaschett-Maissen	07-10-2021	Onna Maria Klaiss-Caminada
18-03-2021	Augustin Klaiss-Decurtins	10-10-2021	Gion Demont-Bass
27-03-2021	Klara Fuchs	18-10-2021	Tresa Maissen-Maissen
10-05-2021	Sur Tarcisi Venzin	29-10-2021	Rosa Cahannes-Deplazes
19-05-2021	Adolf Albrecht-Berther	01-11-2021	Barla Tuor-Bearth
11-06-2021	Sur Giusep Cathomas	13-11-2021	Vital Decurtins-Wittmann
28-06-2021	Christiana Vincenz-Vinzens	14-11-2021	Pius Albin
20-08-2021	Katharina Caderas-Obernosterer	18-11-2021	Tina Steger-Arpagaus

Nossas caras defunctas e nos cars defuncts ruaussien en paisch.

3. Ord la casa

INTERVESTA CUN ANTERIUR MIEDI DA CASA DR. TARCISI MAISSEN

Dr. Martin Tomaschett ei il miedi da casa ufficial dalla Casa s. Martin. Sper il tractament da ses pazients ha el leu tenor ina cunvegna vicendeivla differentas incumbensas. Ulteriuramein vein nus aunc dus ulteriurs miedis da casa dr. Patric Maissen e dr. Markus von Gradowski. Lez ha remplazzau igl onn vargau dr. Tarcisi Maissen ch'ei serendius ella beinmeritada pensiun. Cun quella caschun havein tschentau a miedi Tracisi in pèr damondas en connex cun siu engaschament en Casa s. Martin.

Cons onns eis Ti staus miedi en Casa s. Martin?
Dapi ils 01-03-1988, quei vul dir biabein 33 onns.

Tgei muntada veva quella incarica speciala en Tiu mintgadi sco miedi da casa?

Quella incarica veva per mei ina gronda muntada. En emprema lingia da saver cuntinuar il tractament ed accompignament da pazientas ch'ins enconuscheva gia daditg. Cun quels pazients regeva pil pli ina profunda relaziun da confidenza vicendeivla cura ch'els fagevan ni stuevan far

il pass per serender ella Casa s. Martin. Aschia savevel sco miedi da casa porscher ina certa stabilitad e continuaziun en temps da grevas midadas.

Ei la consultaziun tier pazients attempai differenta allas autras?

Consultaziuns tier attempai ein magari fetg pretensiusas. Savens setracta ei d'in accompignament e tractament palliativ nua ch'il prolungir la veta ha buca emprema prioritad. Prender naven il mal, levgiar ils simptoms e quietar il pazient ei pli impurtont. Ina gronda sfida ei da tedlar tier e prender serius in e scadin. Il tractament medicinal ei savens muort la polimorbidityad complex, ils pazients han pliras ni schizun biaras malsognas e basegnan leusunter dabia medicaments. Ulteriuramein ei in bien contact culs confamiliars fetg impurtonts. Discussiunar nua ch'ei dat problems ha il pli savens purtau sligiazions ni neutralisau empau ils conflicts.

Co succeda la collaboraziun cun las responsablas dalla tgira en cass pli difficults?

La collaboraziun cun las responsablas dalla tgira sto esser aviarta e transparenta. Sco miedi en casa erel avisaus sin ina clara communicaziun cul persunal responsabel. Ins sa gie mo reagir e tractar sch'ins sa tgei che marscha culs pazients. En quei senn haiel adina schazegiau fetg la buna collaboraziun cun las responsablas dalla tgira. En quei connex haiel era empruvau da veser mei sco ina part dil team cun cumpetenzas da miedi.

Tgei influenza ha la pandemia giu per Tia lavur en Casa s. Martin?

Naturalmein eran las restricziuns, las mesiras da higiena etc. da disavantatg per in bien contact cun las habitontas e habitonts dalla Casa s. Martin. Ei pretendeva in pli grond sforz da mantener il contact ed entrar ella casa. Tut era

pli stentus, cunzun era la confruntaziun cun situaziuns ch'eran ord controlla. Las prestaziuns ch'ils responsablas e responsabels ella Casa s. Martin han mussau ein enormas.

Sas Ti seregurdar da specials muments en Tiu temps da survetsch en Casa s. Martin?

In special mument ei segiramein stau, cura ch'jeu hiel saviu constatar ch'igl oxigen el saun dalla tatta Johanna carscheva puspei e ch'ella ha cun 101 onns surviviü la malsogna da Corona. Quei ei stau ina mesa miracla.

Il commentari dalla tatta tier quella historia: «Jeu sundel schon pinada da murir, denton bu da quella Corona».

Tgei regurdientschas prendas Ti cun Tei dalla Casa s. Martin?

La gievgia suentermiezdi era per gronda part reservada per la viseta en Casa s. Martin. Ins sa quintar ora contas gadas che quei ei succediü duront quels 33 onns.

Igl ei pil pli stau in DAR ed in RETSCHEIVER. Buca

emblidar lessel il bien humor da biars cussadents.

Enzatgei fetg impurtont hiel fatg persenn duront tut quels onns. Mintga carstgaun miera sin sia moda. Nus tuts giavischassen ina buna mort, mo quella vegn sco ella vul. Nies pensum sco miedis e persunal da tgira ei dad accompagnar e levgiar aschi bein sco pusseivel las davosas uras.

Ellas casas da tgira ei la mort omnipresenta.

Ils rituals da prender cumiau, sco practicaü ella Casa s. Martin, ein in bien agid pils cussadents e persunal. Damondas sur dalla veta e la mort restan denton ina gronda sfida. La tematica en connex cun agid passiv per murir vegn a vegnir pli e pli actuala e sto da miu manegiar era vegnir tractada ellas casas da tgira.

Jeu seregordel bugen dallas visetas, activitads e discussiuns ella Casa s. Martin ed engraziel a tuts per la buna collaboraziun e confidanza. In special engraziament era a Ti, preziau Donat!

Tarcisi

Foto: Lotar Tomaschett

BESA, SISTEM DA CLASSIFICAZIUN E DA RENDAQUEN DA CUSSADENTAS E CUSSADENTS

Sandra Deflorin tgirunza diplomada HF

Per tgi che ha buca da s'occupar cun la tgira ei la noziun «BESA» pli probabel in cudisch cun siat sigils. Nossa tutora da BESA Sandra Deflorin declara cuort e concis tgei che sezuppa davos quella scursanida.

Cun quei sistem vegnan prestaziuns da tgira tschaffadas en quei mument che la cussadenta, il cussadent basegna muort impediments da sanadad sustegn. Las prestaziuns da tgira ston oravantut esser transparentas e plausiblas per las cassas da malsauns, sinaquei ch'ellas sorprendien ils cuostas dallas prestaziuns da tgira. Ei dat en tut 12 scalems, mintga scalem stat per in'unitad da temps, respectivamein in engaschament da 20 minutas per di. Consequentamein sto la documentaziun dalla tgira vegnir scretta cumpletta-
mein e fetg precis. Las classificaziuns da BESA vegnan exequidas duas ga per onn ni tier midadas significantas dalla sanadad. Tut las persunas che tgiaran attribueschan in'impurtonta contri-
buziun che la documentaziun dalla tgira vegni exequida consequentamein ed a moda conscien-
ziusa, per ch'igl engaschament dalla tgira seigi veseivels e mesirabels per las cassas da malsauns e per ils confamiliars.

Sandra Deflorin

Foto: Lotar Tomaschett

CRONICA DA MESIRAS 2021 EN CONNEX CUN IL VIRUS CORONA EN CASA S. MARTIN

Sco presupponiu el rapport 2020 e sco nus savein oz ha Corona era fatschentau e mudergiau la Casa s. Martin egl onn 2021. Nossa menadra dalla tgira, Renata Michel, ha perquei cuntinuau cun sia cronica dallas mesiras e fatgs en connex cul virus Corona pil 2021.

07-01-2021

Annunzia dils cussadents e persunal al center da virolaziun cantunal per la virolaziun communabla en Casa s. Martin.

14-01-2021

Emprema virolaziun comunabla da cussadents e persunal.

23-01-2021

Obligaziun da far tests sperts tier cussadents e persunal.

04-02-2021

Secunda virolaziun comunabla da cussadents e persunal.

08-02-2021

Tier cussadents e persunal vegnan tests sperts fatgs sin basa facultativa.

05-03-2021

Visetas en cafetaria ed era en las combras ein puspei pusseivlas cun purtar la mascra.

31-05-2021

Gentar cun cussadents ei danovamein pusseivel.

Zercladur 2021

Vinavon obligaziun da purtar mascra per virolai e nunvirolai. Cussegliaziun da far in test spert jamnil.

Miez uost 2021

Stad ruasseivla. Negins cass da Corona, ni tier cussadents ni tier persunal.

13-09-2021

Entrada en casa mo cun certificat valeivel. Tests sperts valan buc. Per collaboraturs ch'ei buca virolai ei obligond da far dus tests sperts ad jamna.

Jamna 38 (terminada ils 26 da settember)

Treis collaboraturs ein vegni testai positivamein.

28-09-2021

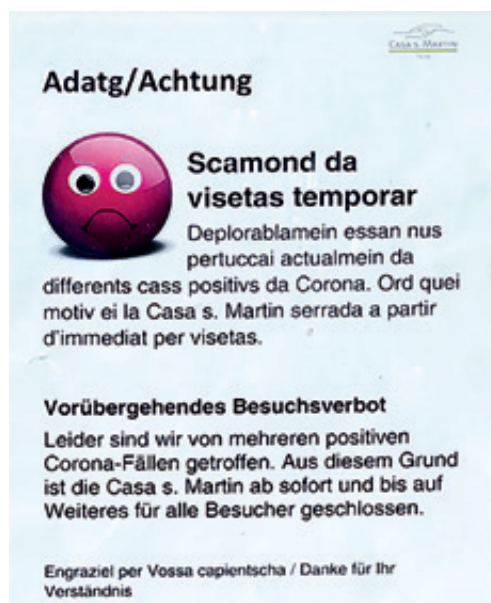
L'emprema cussadenta vegn testada positivamein sin Corona. Ella plonscheva da malesser e difficultads da respirar. Sinaquei ein tut ils cussadents e different persunal vegni testai. Tier quater cussadents ein ils tests curdai ora positivamein. Tier il persunal ein tut ils tests stai negativs. Ils cussadents positivs ein vegni isolai. Las pausas dil persunal da tgira ein vegnidas fatgas sillas partiziuns. Mintgadi ei vegniu fatg tests tier cussadents e persunal cun sintoms. Plinavon ei vegniu ordinau pil persunal da purtar en l'entira casa mascras dad FFP2.

Nettegiunza en resti da schurmetg per entrar ellas combras isoladas

07-10-2021

La casa vegn serrada per visetas.
En ina frequenza regulara ha ei dau cuntinua-
damein novs cass positivs tier cussadents e per-
sunal. Ella sala da magliar vegnan cussadents
guari e tals aunc buca infectai separai.

Nus stuein serrar la casa per visetas

29-10-2021

Sustegn per duas jamnas da dus umens dil schurmetg civil. Per duas jamnas dat ei neginas activaziuns pils cussadents.

02-11-2021

Novas mesiras! Ils cussadents aunc buca infectai vegnan mess per diesch dis en curontina. Las tschaveras vegnan survidas en combra. Ils cussa-
dents guari maglian ella sala da magliar. Ei dat mo visetas en cass da tgira palliativa.

11-11-2021

Tut ils cussadents en curontina vegnan testai negativamein. La curontina vegn terminada. Tut ils cussadents han pil di da Sogn Martin puspei saviu magliar communablamein ella sala da magliar. Visetas limitadas ein puspei pusseivlas sin annunzia. Visetas tier cussadents guari succedan ella cafetaria. Visetas tier cussadents buca infectai han liug el curtin d'unviern.

Naven dils **14-11-2021** negins cass positivs da Corona en casa. Ils collaboraturs infectai retuor-
nan plaunsiun ord lur izolaziun.

15-11-2021

Tiarza virolaziun communabla (booster) per tut ils cussadents ch'ei aunc buca stai infectai.

29-11-2021

Visetas vegnan slargadas tenor novas reglas. Gentar communabel cun cussa-
dents ei puspei limitadamein pusseivel.

Puspei avertura dalla casa cun dif-
ferentas reglas

06-12-2021

Tiarza virolaziun communabla (booster) per collaboraturs ch'ein aunc buca stai infectai.

21-12-2021

Las reglas da viseta vegnan adattadas.

Entochen la fin digl onn dat ei neginas adattaziuns pli!

Era egl onn 2022 vegn il virus Corona a fatschen-tar nus. La varianta contagiusa Omicron sedersa numnadamein era tier nus pli e pli fetg. Sch'il virus Corona svanescha in di ni sch'el resta e nus stuein empernder da viver cun el, gliez resta pil mument in misteri. Ton ei cert! El vegn a restar en memoria sco trest e stgir capetel dalla historia dalla Casa s. Martin.

Renata Michel

Foto: Lotar Tomaschett

4. Organisaziun e structura

Foto: Lotar Tomaschett

CORPORAZIUN

CASA DA TGIRA SUTSASSIALA

- Armin Candinas, Rabiun, president
- Clau Schlosser, Dardin, vicepresidente
- Denise Degonda, Cumpadials
- Robert Candinas, Surrein
- Maja Deplazes-Kurz, Surrein
- *Claudia Galluzzo-Bearth, Rabiun, suppleanta*
- Roman Cathomas, Breil
- Ludovic Desax, Dardin
- Sievi Sgier, Andiast
- Mario Lechmann, Trun
- Bruno Pfister, Schlans
- Dr. Martin Tomaschett, Trun
- Dumeni Tomaschett, Trun
- *Flavio Tuor, Trun, suppleant*

FUNDAZIUN CASA S. MARTIN

- Daniel Tuor, president
- Gabriela Tomaschett-Berther, vicepresidente
- Erica Cavegn-Pfister, actura

- Flurina Bundi
- Adrian Defuns
- Sur dr. Tomasz Piotr Drwal
- Rafael Guldiman
- Dr. Tarcisi Maissen
- Beat Pfister
- Baseli Tomaschett
- Rita Wolf

CUMISSIUN CASA

- Daniel Tuor, Trun, president
- Armin Candinas, Rabiun, vicepresidente
- Erica Cavegn-Pfister, Schlans, actura
- Clau Schlosser, Dardin
- Dumeni Tomaschett, Trun

CUMISSIUN DA GESTIUN

- Daria Caduff, Breil
- Fabian Collenberg, Sumvitg
- Lisa Giorgio-Bosshard, Trun

CONTROLLA DA QUEN

- PwC, Cuera

5. Finanzas

QUEN DA MENASCHI

Quen annual 01-01-2021 entochen ils 31-12-2021

Nus havein saviu nudar 20'697 dis da pensiun. Quei ein 476 dis pli pauc ch'igl onn 2020. L'occupaziun dalla casa schai tier 94.5%.

Puncts marcants dil quen annual 2021 presentai entras il menader da finanzas, Alois Tomaschett

- La gronda posiziun d'expensas muntan ils cuosts da persunal. Quella posiziun fa ora rodund 4.142 milliuns ni ca. 68.35 % da tut ils cuosts. Ils cuosts da persunal ein carschi per frs. 98'800 enviers igl onn precedent. Las pagas ein carschidas per frs. 59'300. Las premias per segiradas socialas ein carschidas per frs. 13'000. Ils ulteriurs cuosts da persunal ein carschi per frs. 31'200. Da quei ei la gronda posiziun la tscherca da persunal cun frs. 16'700.
- Ils cuosts per material da tgira ein sesminui per frs. 3'500.
- Ils cuosts da nutriment ein carschi per frs. 6'000 e las entradas per nutriment da persunal ein carschidas per frs. 700. Las venditas a tiarzas personas contonschan la summa da frs. 17'300 ed ein per frs. 400 pli aultas ch'igl onn avon. Las entradas dalla cafetaria ein sesminuidas per frs. 4'000. La pandemia ha influenzau fermamein las entradas entras visetas.
- Ils cuosts dil tenercasa ein carschi per frs. 20'100. Las duas posiziuns principalas en quella sparta ein ils artechels pil tenercasa (frs. 46'700) e material da schubergiar (frs. 40'000). En resti da letg e madrazzas ei vegniu investau frs. 8'000.
- Ils cuosts da manteniment e reparaturas ein carschi per frs. 73'000.
- Igl ei stau da remplazzar collecturs da sulegl, sanar la porta garascha, sanaziun dil plaz sur la garascha e colurar da niev il zuler dils tschallers. Tier il mobiliar havein cumprau dus novs letgs da tgira e diversas suppias da duscha. Tier ils ascensurs havein adina puspei giu disurbis cun caras reparaturas.
- Nus havein fatg deducziuns da frs. 444'000 vid il baghetg, frs. 58'600 vid indrezs e frs. 12'100 vid il bus.
- Ils cuosts d'energia ein carschi per frs. 10'300. L'electricitad ei stada per frs. 2'800 pli cara. Il freid unviern ha giu igl effect che nus havein era duvrau dapli ieli da scaldar. L'aua ha cus-tau frs. 2'000 dapli.
- Cuosts da tscheins da capital havein fetg pigns.
- Ils cuosts da biro ed administraziun ein carschi per frs. 10'950. Las duas grondas posiziuns tier quei alzament ein ils cuost d'informatica e la controlla da qualitat. Tier quella controlla

havein giu in audit da recertificaziun e buca mo in audit da controlla sco igl onn precedent.

- Ils divers cuosts ein sesminui per frs. 6'450. Cheu ei la premia per la segirada da baghetgs stada pli bassa.
- Tier las taxas havein giu frs. 142'600 dapli entradas. Ei ha dau in'adattaziun tier la taxa da pensiun (+1 franc per di) e tier la taxa

d'assistenza (+2 francs per di). La taxa da tgira ei vegnida alzada per frs. 0.04 per minuta.

- Il fondo per investiziuns e renovaziuns ei vegnius alzaus per frs. 517'425 ni frs. 25 per di da pensiun.
- Nus havein giu en media 56.7 (2020; 57.85) habitonts. Las minutas da tgira per habitont e di ein carschidas per 5.97 sin 85.93.

	QUEN 2021	QUEN 2020
ENTRADAS		
Tgira, pensiun, purschidas als cussadents	5'732'907.20	5'594'292.45
Sligliau fondos	174'958.75	182'200.10
Diversas entradas	165'919.14	144'994.87
TOTAL ENTRADAS	6'073'785.09	5'921'487.42
EXPENSAS		
Cuosts da persunal	4'142'547.54	4'050'267.92
Cuosts da tgira	66'769.35	70'235.23
Cuosts da nutriment	265'882.62	259'816.42
Cuosts dil tenercasa	104'051.27	83'917.24
Manteniment e reparaturas	184'776.03	111'859.81
Remessa d'investiziuns	517'425.00	529'325.00
Deducziuns	514'707.00	512'947.95
Energia ed aua	107'609.05	97'261.45
Tscheins	811.04	943.01
Biro ed administraziun	120'814.30	103'322.03
Zambergiar, activaziun	3'795.30	3'077.15
Segiradas, taxas e divers	28'747.90	35'414.45
Attribuziun a fondos	2'415.60	2'200.00
TOTAL EXPENSAS	6'060'352.00	5'860'587.66
RESULTAT FINAL	13'433.09	60'899.76

Menader finanzas, Alois Tomaschett

Cumissium da quen e gestiun
Casa s. Martin

Casa s. Martin
Via Sogn Martin 17
7166 Trun

Trun, avrel 2022

Rapport dalla cumissium da gestiun pigl onn 2021

Preziadas delegadas, preziai delegai
Preziada cumissium casa
Preziau meinacasa

La cumissium da gestiun ha examinau tenor art. 36 dils statuts dalla corporaziun il menaschi e l'administraziun dalla purtadra.

La revisiun dalla gestiun ei sesplegada ils 04 d'avrel 2022 en Casa s. Martin a Trun. En special ha quella cunteniu ils suandonts detagls:

- examinaziun fundamentala dil quen da menaschi e la repartiziun dils cuosts,
- controlla dils conclus e l'execuziun da quels entras ils differents organs,
- examinaziun da differentas spartas internas dil menaschi.

Ils responsabels dalla casa da tgira ein stai a disposiziun e rispundiu a scadinaz damondas dalla cumissium da gestiun cumpetentamein e per cumplescha cuntentientscha. Il biro fiduziar Pricewaterhouse Coopers AG (PwC), Cuera, ha examinau sco post da controlla il quen da menaschi. Nus visein a quei rapport da revisiun separau.

La cumissium da gestiun propona alla radunonza da delegai:

- d'approbar il quen annual 2021 e
- da render scarica als suprastonts, all'administraziun ed als ulteriurs organs dalla corporaziun

Ultra da quei engrazia la cumissium da gestiun als responsabels, al meinacasa, all'administraziun ed als ulteriurs organs dalla Casa s. Martin per lur engaschi e per la buna collaboraziun.

Cordials salids
Cumissium da gestiun

Daria Caduff

Lisa Giorgio

Fabian Collenberg

6. Statistica

PRESTAZIUNS EN DIS E MINUTAS

	Tgira liunga e cuorta	
	dis	min.
TOTAL		
Absenzas (spital, casa)	195	
scalem 0	0	
scalem 1	577	7'605
scalem 2	2'802	86'879
scalem 3	2'619	129'596
scalem 4	3'856	272'728
scalem 5	3'273	296'775
scalem 6	3'775	411'619
scalem 7	1'307	172'519
scalem 8	1'085	162'168
scalem 9	660	112'035
scalem 10	183	34'587
scalem 11	365	75'283
scalem 12	0	
total dis da tgira	20'502	1'761'794
total dis d'assistenza	20'502	
total dis da pensiun	20'697	

SURVESTA CUSSADENTAS/CUSSADENTS 2021

Vischnaunca	01-01-2021	entradas	extradas	31-12-2021	dunnas	umens
Trun	32	6	14	24	17	7
Breil	12	2	7	7	4	3
Sumvitg	6	3	1	8	7	1
Medel	2	0	0	2	2	0
Tujetsch	2	0	0	2	1	1
Glion	2	5	4	3	2	1
Trin	1	0	0	1	1	0
Cuera	2	1	1	2	2	0
Sagogn	1	0	0	1	1	0
Val	1	0	1	0	0	0
Sursaissa	0	2	1	1	0	1
Falera	0	1	1	0	0	0
Total	61	20	30	51	37	14

STRUCTURA DA VEGLIADETGNA CUN CLASSIFICAZIUNS DA TGIRA PER ILS 31-12-2021

Scalems tgira/ Vegliadetgna	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	total
60 – 69					1									1
70 – 74				1	1	1	1							4
75 – 79							2							2
80 – 84		1	2	1	4		2	1						11
85 – 89		1	1		4	4	2	2	1					15
90 – 94			1	2	2	1	5	1		1		1		14
95 – 101			1			2	1							4
total	0	2	5	4	12	8	13	4	1	1	0	1	0	51
en %	-	3.92	9.80	7.84	23.53	15.69	25.49	7.84	1.96	1.96		1.96	-	100.00

7. Engraziament

Per terminar descha ei d'engraziar a differentas gruppaziuns e persunas per lur grond engaschi en favur dalla Casa s. Martin, mo era pil cuntinuau sustegn. Era uonn se presenta la gliesta empau pli cuorta damai ch'in pèr voluntaris, differentas uniuns e scolas han puspei stuii desister da lur usitadas visetas e purschidas. Els ein denton medemamein enserrai en nos plaids d'engraziament.

Ina casa da vegls e d'attempai ei in menaschi cumplex che posseda biaras fassetas ch'ei decisivas per in beingartegiar. Perquei eis ei impurtont che tut ils cumpigliai vid quei menaschi s'engaschien cun tgierp ed olma en lur sector. Ei drova bia per che las rodas dentadas mondien bein in en l'autra. Igl onn passau ei quei per gronda part puspei stau il cass e persuerter seigi engraziu grondamein:

- A nossas cussadentas e nos cussadents, allas persunas da contact e confamiliars per Vossa capientscha, beinvulientscha e sustegn
- Alla cumissiun casa, allas commemoras ed als commembers dalla Corporaziun Casa da tgira Sutsassiala e dalla Fundaziun Casa s. Martin per il bien sustegn e la buna collaboraziun
- Al cader operativ per siu grond engaschi e l'emperneivla collaboraziun

- Allas conlvreras ed als conlvrrers per gl'engaschi cumplein e cuntinuau
- A nos miedis dr. Martin Tomaschett, dr. Tarcisi Maissen, dr. Patric Maissen, e dr. Markus von Gradowski per il bien accumpignament medicinal e per l'emperneivla collaboraziun
- A sur Tomasz Piotr Drwal, per ils survetschs divins e per igl accumpignament da nos cars cussadents malsauns
- A Giacun e Kurt per la musica da sault
- Alla Societad da musica Trun ed als Sunatibas Postabiala per lur bialas producziuns
- A tuttas voluntarias e voluntaris per la creaziun dil calender d'Advent
- Alla cumissiun da gestiun per l'examinaziun dil menaschi e dall'administraziun
- Alla Pro Senectute Surselva per la buna collaboraziun
- Al biro fiduziar PwC, Cuera, per la revisiun dil quen
- A tut tgi che ha fatg dil bien a nossas cussadentas ed a nos cussadents e che ha susteniu la Casa s. Martin durant gl'onn ora

Trun, primavera 2022

Donat Nay, meinacasa

IMPRESSUM

Ediziun: 200 ex.
Concept e layout: luna:mediadesign GmbH, Trun
Foto frontispezi: Lotar Tomaschett
Stampat: selva caro druck ag, Flem

